DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2008/97/EK

(2008. gada 19. novembris),

ar ko groza Padomes Direktīvu 96/22/EK par noteiktu hormonālas vai tireostatiskas iedarbības vielu un beta-agonistu lietošanas aizliegumu lopkopībā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 152. panta 4. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Direktīvas 96/22/EK ([3]) 2. pantā aizliegts, *inter alia*, laist tirgū stilbēnu, stilbēna atvasinājumus, to sāļus un esterus un tireostatiskas vielas, lai ievadītu visu sugu dzīvniekiem.

(2) Šā pilnīgā aizlieguma cēlonis bija atziņa, ka minētās vielas būtu daudz grūtāk lietot ļaunprātīgi vai nepareizi, ja tirgū vispār nebūtu produktu, kurus atļauts izmantot kādai dzīvnieku sugai.

(3) Tomēr gūtā pieredze, jo īpaši īstenojot valstu atliekvielu uzraudzības plānus, kuri iesniegti saskaņā ar Padomes Direktīvu 96/23/EK (1996. gada 29. aprīlis), ar ko paredz pasākumus, lai kontrolētu noteiktas vielas un to atliekas dzīvos dzīvniekos un dzīvnieku izcelsmes produktos ([4]), liecina, ka lolojumdzīvniekiem paredzētu produktu nepareiza lietošana nav ļaunprātīgas vai nepareizas lietošanas cēlonis. Daļēji tas ir tādēļ, ka lolojumdzīvniekiem paredzēto produktu lietošana pārtikā izmantojamo dzīvnieku augšanas stimulēšanai ir ekonomiski nepievilcīga.

(4) Turklāt tireostatisku vielu aizliegums ir kaitējis lolojumdzīvnieku (suņu un kaķu) labturībai, jo šīs vielas bija vienīgā iespēja ārstēt šādus dzīvniekus, kas cieš no hipertiroīdisma.

(5) Līgumam pievienotajā Protokolā par dzīvnieku aizsardzību un labturību paredzēts, ka Kopienai un dalībvalstīm, īstenojot Kopienas politiku, īpaši attiecībā uz iekšējo tirgu, ir pilnībā jāievēro dzīvnieku labturības principi.

(6) Tādēļ ir lietderīgi ierobežot Direktīvas 96/22/EK darbības jomu, minēto direktīvu attiecinot vienīgi uz pārtikā izmantojamiem dzīvniekiem un atsaucot aizliegumu attiecībā uz lolojumdzīvniekiem, un pielāgot "terapeitiskas lietošanas" definīciju.

(7) Veselības aizsardzības veterināro pasākumu zinātniskā komiteja (*SCVPH*) 1999. gada 30. aprīļa Atzinumā par liellopu gaļas un liellopu gaļas produktos esošo hormonu atlieku iespējamo radīto apdraudējumu cilvēku veselībai (pārskatīts 2000. gada 3. maijā un apstiprināts 2002. gada 10. aprīlī) secināja, ka ir pietiekami daudz nesen iegūtu pierādījumu, kas ļauj estradiolu 17β uzskatīt par pilnvērtīgu kancerogēnu, jo tam piemīt gan audzējus rosinoša, gan veicinoša iedarbība, un šobrīd pieejamie dati neļauj kvantitatīvi novērtēt risku cilvēku veselībai. Tā rezultātā Direktīva 96/22/EK tika grozīta ar Direktīvu 2003/74/EK, lai, *inter alia*, pilnīgi aizliegtu izmantot estradiolu 17β kā līdzekli augšanas stimulēšanai un būtiski ierobežotu citus gadījumus, kad šo vielu drīkst ievadīt visiem lauksaimniecības dzīvniekiem terapeitiskiem vai zootehniskiem mērķiem, līdz dalībvalstīs tiks veikta faktu un zinātniskās situācijas, kā arī veterinārās prakses analīze.

([1]) OV C 10, 15.1.2008., 57. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta 2008. gada 5. jūnija Atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts) un Padomes 2008. gada 20. oktobra Lēmums.
([3]) OV L 125, 23.5.1996., 3. lpp.
([4]) OV L 125, 23.5.1996., 10. lpp.

(8) Direktīvas 96/22/EK 11.a pantā noteikts, ka Komisija līdz 2005. gada 14. oktobrim iesniedz ziņojumu par to, vai ir pieejamas estradiolu 17β saturošām veterinārajām zālēm alternatīvas veterinārās zāles terapeitiskai lietošanai pārtikā izmantojamajiem dzīvniekiem. Komisija vērsās pie ekspertiem un izstrādāja attiecīgo zinātnisko pārskatu, kas 2005. gada 11. oktobrī tika nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei. Minētajā ziņojumā secināts, ka estradiols 17β nav būtisks pārtikā izmantojamo dzīvnieku aprūpē, jo veterinārārsti dalībvalstīs jau diezgan bieži izmanto citas pieejamās alternatīvas (īpaši prostaglandīnus), un ka pilnīgs aizliegums estradiolu 17β lietot pārtikā izmantojamajiem dzīvniekiem neietekmētu vai ļoti maz ietekmētu lauksaimniecību un dzīvnieku labturību.

(9) Attiecīgo tiesību aktu pienācīga ievērošanu un neatļautu vielu nepiemērotas lietošanas izskaušanu var sekmēt, izmantojot objektīvu informāciju un izpratnes veicināšanas kampaņas.

(10) Līdz 2006. gada 14. oktobrim pagaidu atbrīvojums tika attiecināts uz estradiola 17β izmantošanu *oestrus* ierosināšanai liellopiem, zirgiem, aitām un kazām. Tā kā iedarbīgi alternatīvi produkti pastāv un jau tiek lietoti, tad nolūkā nodrošināt Kopienas izvēlēto augsto veselības aizsardzības līmeni šis izņēmums nebūtu jāatjauno.

(11) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 96/22/EK,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Ar šo Direktīvu 96/22/EK groza šādi.

1) Direktīvas 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

"b) "terapeitiska lietošana" ir atļautas vielas lietošana saskaņā ar šīs direktīvas 4. pantu konkrēta mājdzīvnieka auglības problēmu ārstēšanai pēc tam, kad to ir izmeklējis veterinārārsts, tostarp nevēlamas grūsnības pārtraukšanai, un – beta-agonistu gadījumā – govīm tokolīzes stimulēšanai atnešanās laikā, kā arī zirgu dzimtas mājdzīvniekiem respiratoru problēmu, navikulārā sindroma un laminīta ārstēšanai un tokolīzes stimulēšanai;".

2) Direktīvas 2. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"*2. pants*

Dalībvalstis aizliedz laist tirgū II pielikumā uzskaitītās vielas ievadīšanai visiem dzīvniekiem, kuru gaļa un produkti ir paredzēti cilvēku patēriņam, ja tas tiek darīts nolūkos, kas nav paredzēti 4. panta 2. punktā."

3) Direktīvas 4. panta 2. punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

"i) aliltrenbolonu (iekšķīgi) vai beta-agonistus zirgu dzimtas mājdzīvniekiem, ja minētās vielas lieto saskaņā ar ražotāja norādījumiem;".

4) Svītro 5.a pantu.

5) Direktīvas 3., 6., 7., 8., 11. un 14.a pantā svītro atsauci uz 5.a pantu.

6) Direktīvas 11. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Trešās valstis, kuru tiesību akti atļauj laist tirgū un ievadīt stilbēnus, stilbēna atvasinājumus, to sāļus un esterus vai tireostatiskas vielas visu sugu dzīvniekiem, kuru gaļa un produkti ir paredzēti cilvēku patēriņam, nedrīkst iekļaut Kopienas tiesību aktos paredzētajos to valstu sarakstos, no kurām dalībvalstis var importēt mājdzīvniekus vai akvakultūras dzīvniekus vai no šādiem dzīvniekiem iegūtu gaļu vai produktus."

7) Direktīvas 11.a pantu aizstāj ar šādu pantu:

"*11.a pants*

Attiecībā uz III pielikumā uzskaitītajām vielām Komisija vāc papildu informāciju, ņemot vērā jaunākos zinātniskos datus no visiem iespējamiem avotiem, un regulāri pārskata īstenotos pasākumus, lai laikus iesniegtu Eiropas Parlamentam un Padomei vajadzīgos priekšlikumus."

8) Iekļauj šādu pantu:

"*11.b pants*

Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm organizē informācijas un izpratnes veicināšanas kampaņu par pilnīgu aizliegumu lietot estradiolu 17β pārtikā izmantojamiem dzīvniekiem, minēto kampaņu orientējot uz lauksaimniekiem un veterinārām organizācijām ES, kā arī uz tādām attiecīgām organizācijām ārpus ES, kuras tieši vai netieši iesaistītas tādu dzīvnieku izcelsmes produktu eksportā uz ES, uz kuriem attiecas šīs direktīvas darbības joma."

9) II pielikumu aizstāj ar tekstu šīs direktīvas pielikumā.

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2009. gada 1. janvārim izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

4. pants

Šī direktīva ir adresēta visām dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2008. gada 19. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —	*Padomes vārdā —*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*
H.-G. PÖTTERING	J.-P. JOUYET

PIELIKUMS

"II PIELIKUMS

Aizliegto vielu saraksts

A saraksts: aizliegtās vielas

— tireostatiskas vielas

— stilbēni, stilbēna atvasinājumi, to sāļi un esteri

— estradiols 17β un tā esterveida atvasinājumi

B saraksts: aizliegtās vielas, attiecībā uz kurām ir iespējami izņēmumi

— beta-agonisti"